

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

УВОД

1. Настанак социологије рада	9
2. Најзначајнија питања социологије рада	11
3. Најпознатија схватања о предмету социологије рада	14
4. Назив предмета	15
5. Међусобни односи социологије рада и опште социологије	19
6. Социологија рада и посебне социологије	21
7. Социологија рада као наставни предмет на факултетима и вишим школама	23

ГЛАВА 1

МЕТОД СОЦИОЛОГИЈЕ РАДА	29
1. Основе дијалектичког материјализма	31
2. Основни принципи историјског материјализма	35
3. Схватање о раду кроз историју	37
4. Метод социологије рада	40
5. Прикупљање искуствених података	43

ГЛАВА 2

ЉУДСКИ РАД КАО СОЦИОЛОШКА КАТЕГОРИЈА	45
1. Појам људског рада	47
2. Елементи процеса рада	51
3. Подела рада	53
3.1 Општа, посебна и појединачна подела рада	53

3.2 Друштвена и техничка подела рада	55
4. Врсте рада	58
4.1 Физички и интелектуални рад	58
4.2 Производни и непроизводни рад	58
4.3 Прост и сложен рад	59
5. Садржај и карактер рада	59
6. Облици организације рада	61
7. Хуманизација рада	63
7.1. Неки аспекти дехуманизације рада	63
7.2. Хуманизација рада и научно-технолошка револуција	68

ГЛАВА 3

ОСНОВНИ ТИПОВИ ПРОИЗВОДНИХ ГРУПА КОЈИ СУ ПРЕТХОДИЛИ ИНДУСТРИЈСКОЈ РАДНОЈ ЦЕЛИНИ – РАЗВОЈ ПРОИЗВОДНИХ СНАГА

1. Занатска радионица	77
2. Кооперација	79
3. Мануфактура	80
4. Развој производних снага	82
5. Утицај техничког прогреса на промену квалификационе структуре радника	84
6. Квалификациона структура радника према степену технолошког развоја	87
7. Категоризација степена индустријског развоја	89
8. Промене у занимањима код масовне индустријске производње	91
9. Промене у занимањима развојних и допунских задатака у индустрији	96
10. Нова занимања у новој индустрији са застарелим техничко-организационим принципима	101
11. Промене у занимањима у новој индустрији с новим техничко-организационим принципима	102

ГЛАВА 4

ТЕХНИЧКИ ПРОГРЕС, ОБРАЗОВАЊЕ И СВЕТ РАДА	105
1. Дистинкција појма “образовање” од појма “васпитање”	107
2. Појам образовања у марксистичкој теорији	110
3. Технички прогрес - појмовно одређење	118

4. Научно-технолошка револуција и образовање	123
5. Основна обележја техничког прогреса	125
6. Квантитативно нова обележја техничког прогреса	132
7. Међуусловљеност техничког прогреса и образовања	134
8. Технички прогрес и образовање кадрова	136
9. Технички прогрес и перманентно образовање	141
10. Утицај техничко-технолошког прогреса на квалификациону структуру запослених	147
10.1. Модернизација железничког саобраћаја и промене у квалификационој структури запослених	154
10.2. образовање електроинжењера и модернизација електро-техничких постројења	158
10.2.1. Перманентно образовање и школовање електроинжењера	160
10.2.2. Перманентно образовање	164
10.3. Место и улога Више железничке школе у образовном систему инжењера (са посебним освртом на школовање машинских инжењера)	166
10.3.1. Виша железничка школа у Београду	168
10.3.2. Уписна политика Више железничке школе и ефикасност студирања са посебним освртом на школовање инжењера железничког машинства	170
10.3.3. Структура и бројно стање студената Више железничке школе за период 1992-1997. године	174
10.4. Остваривање укупне образовне – посебно делатности на ЈЖ и у Железничком транспортном предузећу “Београд”	186
11. Социолошки аспекти културе	194
12. Технички прогрес и култура рада	199
13. Технички прогрес, образовање и култура рада	202
13.1 образовање и култура рада железничара Балкана	205
14. Социолошко-економски аспект радног времена	208
14.1. Еволуција радног времена	208
14.2. Распоред радног времена и разлози регулисања	213
14.3. Тенденције распореда радног времена	214

ГЛАВА 5

ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА НА РАДУ	215
1. Екологија као природна и друштвена дисциплина	217
2. Социологија заштите и унапређење човекове радне и животне средине	223
2.1. Појам човекове радне и животне средине (окоLINE) у социјалној екологији	223
2.2. Шта је прљава технологија	229
2.3. Шта је излаз из еколошке кризе	236
2.4. Која су решења излаза из еколошке кризе	242
3. Научно-истраживачки рад и образовање на унапређењу заштите на раду	243
4. Саобраћај, рударство и екологија	251
4.1. Саобраћај и екологија	252
4.2. Југословенске железнице и екологија	254
4.3. Кадрови као значајна компонента унапређивања заштите на раду ЖТП-Београд	258
4.3.1. Кадрови неопходност времена	259
5. Технички прогрес и екологија у рударству	262
5.1. Развој рударско-топионичарског басена Бор	264
5.2. Развој рударско-топионичарског басена Бор и екологија	271
5.3. Екологија и транспорт руде на примеру флотацијског рудника "Церово-цементација"	272
ЛИТЕРАТУРА	277
РЕГИСТАР ИМЕНА	289